

Subiectul romanului Padurea spanzuratilor scris de Liviu Rebreanu-prima parte

"In insemnarile pregatitoare pentru Padurea spanzuratilor, Liviu Rebreanu nota, pornind de la distinctia facuta de Hegel intre stat si societatea civila: "Apostol e cetatean, o particica din eul cel mare al statului, o rotita intr-o masinarie mare; omul nu e nimic decat in functie de stat. (...) Apostol devine roman, pe cand statul e ceva fictiv si intamplator, putand intruni oameni straini la suflet si aspiratii, neamul e o izolare bazata pe iubire, chiar instinctiva. (...) Statul nu cere iubire, ci numai devotament si disciplina omului, pe cand neamul presupune o dragoste frateasca. (...) Apostol devine om: in sanul neamului, individul isi regaseste eul sau cel bun, in care salasuieste mila si dragostea pentru toata omenirea. Numai intr-un eu constient poate trai iubirea cea mare, universala, religia viitorului". Eroul romanului, Apostol Bologa, este un intelectual a carui copilarie a fost marcata de crize mistice, mai cu seama dupa moartea tatalui.

Inconsecvent, sfasiat adeseori intre sentimente contradictorii, tanarul ofiter roman - care s-a inrolat in armata austro-ungara doar pentru a-i demonstra logodnicei sale, Marta, ca este capabil de gesturi decisive - executa cu sarg si loialitate toate misiunile ce-i sunt incredintate. Decorat pentru atitudinea sa, Bologa este numit in completul de judecata al unui tribunal militar; in aceasta calitate supravegheaza, cu constiinta datoriei implinite, executarea sentintei de condamnare la moarte prin spanzurare a cehului Svoboda, acuzat de a fi incercat sa dezerteze la inamic. Privirea condamnatului, ca si imaginea padurii spanzuratilor, despre care ii povestise capitanul Klapka, il obsedeaza insa, contribuind din plin la drama personajului. Vestea ca regimentul sau va fi trimis pe frontul din Transilvania il determina sa ceara incuviintarea sa ramana pe loc; in urma refuzului categoric al autoritatilor austro-ungare, Bologa se hotaraste sa dezerteze pe frontul rusesc, dar este ranit in timp ce incerca sa distruga un reflector inamic.

Obligat sa semneze o sentinta de condamnare a unor tarani romani din zona frontului, ofiterul roman dezerteaza fara sa-si pregateasca dinainte fuga. Prins si condamnat la moarte, el "primește osanda cu voluptate, ca o izbavire de o problema pe care n-a putut-o rezolva" (G. Calinescu). Dragostea pentru Ilona, fiica groparului ungur, si logodna cu ea, putin inainte de a muri, tradeaza contradictia sufleteasca a eroului (rupsesse logodna cu Marta pentru ca o auzise vorbind ungeste cu un ofiter) si pune totodata in evidenta absenta oricarei motivatii extremist-nationaliste a comportamentului lui Bologa. In prezentarea avatarurilor constiintei personajului principal, Rebreanu utilizeaza frecvent tehnica reflectorilor; naratorul preia adeseori punctul de vedere al lui Bologa, ceea ce sporeste dramatismul romanului" (Carmen Matei Musat, Romanul romanesc interbelic).